

КРОПИВНИЦЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ
Р І Ш Е Н Н Я

від 19 грудня 2023 року

№ 1804

**Про затвердження Міської
програми з реалізації сімейної
політики на 2024-2026 роки**

Керуючись статтею 143 Конституції України, пунктом 22 частини першої статті 26, статтями 59, 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Кропивницька міська рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити Міську програму з реалізації сімейної політики на 2024-2026 роки, що додається.
2. Включити Міську програму з реалізації сімейної політики на 2024-2026 роки до Програми економічного і соціального розвитку Кропивницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань бюджету та податкової політики, з питань охорони здоров'я, освіти, соціальної політики, культури та спорту, заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради С.Колодяжного.

Секретар міської ради

Олег КОЛЮКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Кропивницької міської ради
19 грудня 2023 року № 1804

МІСЬКА ПРОГРАМА
з реалізації сімейної політики на 2024-2026 роки

Кропивницький – 2023

ЗМІСТ

I. Паспорт Програми	3
II. Загальні положення	4
III. Аналіз ситуації та визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма	5
IV. Мета Програми	8
V. Обґрунтування шляхів розв'язання проблеми та оцінювання гендерного впливу заходів	8
VI. Завдання та заходи щодо реалізації Програми	8
VII. Очікувані результати виконання Програми	9
VIII. Фінансове забезпечення виконання Програми	9
IX. Координація та контроль за виконанням Програми	9
Додаток:	
Завдання та заходи щодо реалізації Програми	

**І. ПАСПОРТ
МІСЬКОЇ ПРОГРАМИ З РЕАЛІЗАЦІЇ СІМЕЙНОЇ ПОЛІТИКИ
НА 2024-2026 РОКИ**

1	Програма затверджена	Рішенням міської ради від 19 грудня 2023 року № 1804			
2	Проект Програми погоджено	Рішенням Виконавчого комітету Кропивницької міської ради від 12 грудня 2023 року № 1139			
3	Ініціатор розроблення Програми	Управління молоді та спорту Кропивницької міської ради (далі – УМС КМР)			
4	Розробник Програми	УМС КМР			
5	Співрозробники Програми	громадські організації			
6	Відповідальний виконавець Програми	УМС КМР			
7	Учасники Програми	УМС КМР, департамент соціальної політики, управління освіти, управління охорони здоров'я, управління з питань захисту прав дітей, дитячі, жіночі та молодіжні громадські організації			
8	Терміни реалізації Програми	2024 - 2026 роки			
9	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади			
10	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, усього, у тому числі:	Усього, тис. грн	у т.ч.:		
		1 521,0	2024	2025	2026
	кошти державного бюджету	-	-	-	-
	кошти обласного бюджету	-	-	-	-
	кошти бюджету Кропивницької міської територіальної громади	1 521,0	475,0	508,3	537,7
	кошти інших джерел	-	-	-	-
11	Керівник Програми	Начальник УМС КМР			

II. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ

Розроблення та прийняття Міської програми з реалізації сімейної політики на 2024-2026 роки (далі – Програма) обумовлено необхідністю визначення на рівні Кропивницької міської територіальної громади конкретних заходів підтримки та всебічного розвитку сім'ї та кожного з її членів, посилення спроможності сім'ї та її ролі як первинного осередку суспільства.

Програма розроблена на основі принципів:

відкритості – розробка і реалізація міської сімейної політики здійснюється прозоро, прогнозовано, передбачувано та із створенням умов для діалогу міської влади з усіма зацікавленими сторонами щодо питань сімейної політики;

реалістичності – враховуються можливості і здатність міської влади реалізувати визначені в Програмі заходи;

співробітництва – Програма формується й реалізується згідно з узгодженими цілями, пріоритетами, завданнями, заходами і діями причетних до неї сторін;

рівності можливостей – заходи Програми базуються на тому, що гідність людини є непорушною цінністю, незалежно від віку, статі, інвалідності, етнічного і соціального походження, релігійних та інших переконань, сімейного й майнового стану, місця проживання, мовних та інших ознак;

оцінки результатів реалізації Програми.

Програма орієнтована на наступні цільові групи:

сім'ї мешканців міста Кропивницького;

молоді сім'ї;

багатодітні сім'ї;

сім'ї учасників бойових дій;

сім'ї, де один батько (одна мати), які (яка) проживає разом дітьми та самостійно їх виховує;

сім'ї, в яких виховується діти з інвалідністю;

сім'ї, члени яких зареєстровані як внутрішньо переміщені особи.

Програма розроблена відповідно до положень Сімейного кодексу України, законів України «Про охорону дитинства», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про протидію торгівлі людьми», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань соціального захисту багатодітних сімей», Стратегічної цілі 8 Плану заходів з реалізації Концепції комунікації у сфері гендерної рівності, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 січня 2023 року № 79-р, розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1578-р «Про затвердження плану заходів з реалізації зобов'язань Уряду України, взятих у рамках міжнародної ініціативи «Партнерство Біарріц» з утвердження гендерної рівності», наказу Міністерства соціальної політики України від 14 травня 2018 року № 688 «Про

затвердження Типового переліку бюджетних програм і результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Соціальний захист та соціальне забезпечення», з урахуванням:

Бюджетного кодексу України;

Цілей сталого розвитку України;

Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695;

Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки, затвердженої рішенням Кіровоградської обласної ради від 12 березня 2020 року № 743;

та інших нормативно-правових актів, у тому числі з питань гендерної рівності, створення безбар'єрного простору в Україні, впровадження заходів енергозбереження.

III. АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

У сучасному розвиненому світі визнано, що сім'я є інтегральним показником суспільного розвитку, який відображає моральний стан суспільства і є могутнім фактором формування демографічного потенціалу. Від сім'ї залежить виховання наступних поколінь, що є передумовою розвитку та процвітання держави. Без повноцінного функціонування сім'ї неможливим є вирішення економічних і соціальних проблем, утвердження здорових моральних цінностей, адекватна соціалізація дітей і підлітків, розвиток духовності, культури і громадянської ідентичності. Саме тому суспільство зацікавлене у фізично й морально здоровій сім'ї, яка здатна реалізувати свій соціальний потенціал та розвиток.

Сімейна політика є важливим політичним інструментом впливу на забезпечення сприятливих умов для всебічного розвитку інституту сім'ї та її членів, найповнішу реалізацію сім'єю своїх функцій і поліпшення її життєвого рівня, підвищення значення сім'ї як основи суспільства, укріплення і розвитку соціального інституту сім'ї в цілому.

За даними Головного управління статистики у Кіровоградській області станом на 01 січня 2022 року чисельність постійного населення Кропивницької міської територіальної громади становила 216,5 тис. осіб, з них 118, 4 тис. осіб, або 54,67 % – жінки, та 98,1 тис. осіб, або 45,33 % – чоловіки.

В місті Кропивницькому протягом 2021 року народилося 1935 дітей, в 2022 році – 1750 дітей, за 10 місяців 2023 року – 1214 дітей.

Спостерігається позитивна тенденція щодо збільшення кількості реєстрацій шлюбів у порівнянні з розлученнями, зареєстрованими у місті: у 2021 році укладено 1787 шлюбів, у 2022 році – 2504 шлюби, за 10 місяців

2023 року – 1626 шлюбів. Кількість розлучень у 2021 році склала 988, з них: 238 за взаємною згодою та 750 за рішенням суду, у 2022 році – 800 розлучень, з них: 195 за взаємною згодою та 605 за рішенням суду, за 10 місяців 2023 року – 809 розлучень, з них: 194 за взаємною згодою та 615 за рішенням суду.

У 2021-2023 роках п'ятьом матерям багатодітних сімей з міста Кропивницького присвоєно почесне звання України «Мати-героїня».

Збільшилась кількість багатодітних сімей, які перебувають на обліку в управлінні молоді та спорту Кропивницької міської ради. Так, станом на 01 червня 2021 року на обліку перебувало 1016 багатодітних сімей, в яких виховується 3371 дитина, з них: 146 сімей, в яких виховуються четверо неповнолітніх дітей; 51 сім'я, в якій виховуються п'ятеро і більше дітей;

станом на 01 червня 2022 року – 996 багатодітних сімей, в яких виховується 3283 дитини, з них: 167 сімей, в яких виховується четверо неповнолітніх дітей; 51 сім'я, в якій виховуються п'ятеро і більше дітей;

станом на 01 червня 2023 року – 1040 багатодітних сімей, в яких виховується 3403 дитини, з них: 138 сімей, в яких виховуються четверо неповнолітніх дітей; 75 сімей, в яких виховуються п'ятеро і більше дітей.

Серед багатодітних сімей збільшилась частка повних сімей. Так, станом на 01 червня 2021 року – 71,96 % від загальної кількості сімей, станом на 01 червня 2023 року – 72,6 % відповідно.

Збільшилась кількість багатодітних сімей з числа внутрішньо переміщених осіб з 32 сімей, зареєстрованих станом на 01 січня 2023 року, до 63 сімей, зареєстрованих станом на 01 червня 2023 року.

У 2021 та 2023 роках 91 дитина, з них 56 дівчат та 35 хлопців, за різними номінаціями стали учасниками міського конкурсу «Дитина року», основними завданнями якого є заохочення і підтримка дітей, які мають значні досягнення у творчому, інтелектуальному і фізичному розвитку.

У 2021 році за кошти, які були передбачені міською програмою підтримки сімей, 30 дітей з інвалідністю були направлені до інклюзивної літньої школи, яка функціонувала на базі відпочинку «Таврія» (с. Приморське Херсонської області).

Для сімей кропивничан і кропивничанок проводяться заходи до Дня матері (акція «Тобі – найрідніша», арт-терапія для матерів, багатодітних сімей), Дня захисту дітей (сімейне свято «Спортивна сім'я», сімейна розважальна програма «Family weekend», концертно-розважальні програми), Дня батька (конкурс відео робіт «Дякую тобі за все»).

Щороку до Дня знань першокласники та першокласниці із багатодітних сімей, із сімей внутрішньо переміщених осіб отримують сертифікати на придбання шкільних аксесуарів. До Дня Святого Миколая, Різдва та Новорічних свят діти, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки (діти з інвалідністю; діти, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи; діти з багатодітних сімей; діти осіб, визнаних учасниками бойових

дій; вихованці комунального закладу «Дитячий будинок «Наш дім» Кропивницької міської ради») отримують подарунки.

Сімейна політика в Україні залишається в руслі традиційної моделі, в якості об'єкта свого піклування розглядає традиційну модель сім'ї, що орієнтується переважно на підтримку материнства та дитинства. Серед головних проблем сімейної політики зазначається низький рівень народжуваності, масова однодітність українських сімей, нестабільність шлюбів. Підвищення рівня індивідуальної свободи та можливостей вибору тієї чи іншої моделі шлюбно-сімейної поведінки в наш час не завжди поєднується з усвідомленням сімейних обов'язків, відповідальним ставленням до шлюбних стосунків та виховання дітей, до свого здоров'я та здоров'я інших членів родини.

Проблеми спричинені сукупністю взаємопов'язаних та взаємообумовлених чинників, серед яких:

- непідготовленість молоді до подружнього життя;
- низька культура статевої та репродуктивної поведінки молоді, внутрішньо сімейних стосунків;
- збільшення кількості сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах;
- поширення сімейного насильства в різних формах;
- недостатній рівень педагогічної культури батьків, їх відповідальності за здоров'я та виховання дітей;
- незадовільний життєвий рівень значної кількості сімей, низькі стандарти оплати праці, слабка орієнтація на свідоме самозабезпечення;
- дефіцит вільного часу.

Такі фактори сприяють зменшенню цінності шлюбу, створення сім'ї, народження дітей, втраті традицій багатодітності, нерозуміння молоді своїх взаємних прав та обов'язків у сімейному житті, значному зростанню кількості випадків припинень шлюбу, збільшенню неповних сімей.

Під час війни діти часто переживають стрес. Не у всіх із них розчиняється психологічна травма, але кожна дитина потребує підтримки, і головну роль у цьому відіграють батьки.

Тому навіть за таких складних умов потребує продовження запровадження механізмів, що використовують і активізують внутрішні ресурси родини для самостійного подолання проблем та створюють належні умови для реалізації природної потреби людини в сім'ї та дітях.

Першочерговим завданням місцевої сімейної політики має стати формування у молодих людей прагнення мати повну сім'ю з кількома дітьми, запровадження системи особистих і суспільних ціннісних орієнтацій на сімейний спосіб життя, адже усвідомлене батьківство передбачає постійне навчання та вдосконалення, щоб стати ліпшими батьками для своїх дітей.

Ситуація потребує визнання сімейної політики однією з пріоритетних складових місцевої політики, об'єднання зусиль органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства задля підтримки інституту сім'ї.

IV. МЕТА ПРОГРАМИ

Мета Програми полягає у створенні оптимальних соціально-економічних умов для повноцінного функціонування сім'ї та виховання в ній дітей, формування культури сімейних відносин та поваги, заснованих на рівномірному розподілі прав і обов'язків у сім'ї, підвищення відповідальності батьків за сім'ю, забезпечення рівних прав усіх категорій жінок та чоловіків на отримання послуг та підтримки, а також підвищення соціального захисту сімей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки.

V. ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ ТА ОЦІНЮВАННЯ ГЕНДЕРНОГО ВПЛИВУ ЗАХОДІВ

Розв'язання проблем у реалізації сімейної політики здійснюватиметься шляхом впровадження інформаційно-просвітницької діяльності, спрямованої на підвищення статусу інституту сім'ї, всебічне зміцнення моральних, матеріальних засад сімейного життя та сімейних стосунків, розвитку повноцінного виховання дітей у сім'ї; співпраці з громадським сектором щодо реалізації заходів з утвердження сімейних цінностей.

Проведення в місті Кропивницькому заходів з реалізації сімейної політики (акцій, конкурсів, семінарів, інфосесій, тренінгів, конференцій, навчань, форумів, змагань тощо) здійснюється відповідно до календарних планів для всіх категорій жінок та чоловіків, осіб з інвалідністю безкоштовно, що сприяє покращенню їх соціально-економічного становища, забезпечує однакове фінансування потреб і пріоритетів жінок та чоловіків, хлопців та дівчат, осіб з інвалідністю, а також інших вразливих груп населення.

Під час реалізації заходів відсутні обмеження чи привілеї за ознакою статі та створюються умови для збалансованого представництва обох статей (жінок і чоловіків) (на рівні не менше 40 % тієї чи іншої статі) та осіб з інвалідністю.

VI. ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Пріоритетними напрямками Програми є:

забезпечення проведення заходів, спрямованих на підвищення престижу сім'ї, утвердження пріоритетності сімейних цінностей та відповідального батьківства;

забезпечення проведення заходів, спрямованих на підтримку сімей; проведення інформаційно-просвітницької роботи щодо поєднання професійного та сімейного життя жінками та чоловіками, справедливого розподілу сімейних обов'язків та спільного виховання дітей.

Реалізація Програми здійснюється шляхом фінансування відповідно до чинного законодавства за рахунок бюджету Кропивницької міської територіальної громади та інших джерел фінансування згідно із заходами, що додаються.

VII. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Виконання Програми забезпечить:
підвищення статусу інституту сім'ї, престижу сімейного способу життя;
збереження репродуктивного здоров'я, формування відповідального батьківства;
формування позитивного ставлення до багатодітності;
удосконалення форм допомоги молоді з питань шлюбу, сім'ї та виховання дітей;
пропагування сімейних цінностей, підтримку сімей.

VIII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ

Фінансове забезпечення Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету Кропивницької міської територіальної громади в межах видатків, затверджених рішенням міської ради про бюджет громади на відповідний бюджетний період.

Загальний обсяг коштів бюджету Кропивницької міської територіальної громади для фінансування заходів становить 1521,0 тис. грн, у т.ч. за роками: 2024 – 475,0 тис. грн; 2025 – 508,3 тис. грн; 2026 – 537,7 тис. грн.

IX. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Безпосередній контроль за виконанням завдань і заходів Програми, цільовим та ефективним використанням коштів здійснює розробник Програми. Управління молоді та спорту Кропивницької міської ради щороку здійснює обґрунтовану оцінку результатів виконання Програми та, у разі потреби, розробляє пропозиції щодо доцільності продовження тих чи інших заходів, включення додаткових заходів і завдань (виключення окремих заходів і завдань), уточнення окремих завдань і заходів, показників, термінів виконання заходів, обсягів і джерел фінансування тощо.

Контроль за виконанням Програми здійснює заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради відповідно до функціональних повноважень та постійна комісія міської ради з питань охорони здоров'я, освіти, соціальної політики, культури та спорту.

Додаток

до Міської програми з реалізації сімейної політики
на 2024-2026 рокиЗавдання та заходи щодо реалізації
Міської програми з реалізації сімейної політики
на 2024-2026 роки

№ з/п	Завдання Програми	Виконавці	Заходи Програми	Термін виконання заходу	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис.грн			Очікуваний результат:			
						у тому числі:			Назва показника	Значення		
						2024 рік	2025 рік	2026 рік		2024 рік	2025 рік	2026 рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Реалізація проєктів та проведення заходів державної політики з питань сім'ї					475,0	508,3	537,7		475,0	508,3	537,7
1.1	Забезпечення проведення заходів, спрямованих на підвищення престижу сім'ї, утвердження пріоритетності сімейних цінностей та відповідального батьківства	Управління молоді та спорту Кропивницької міської ради	Заходи, спрямовані на підвищення престижу сім'ї, утвердження пріоритетності сімейних цінностей та відповідального батьківства (присвоєння багатодітним жінкам почесного звання України "Мати-героїня", заходи до Дня матері, Дня батька, до Міжнародного дня захисту дітей, міський конкурс "Дитина року", Різдвяні заходи)	2024 -2026 роки	Бюджет Кропивницької міської територіальної громади (далі - Бюджет громади)	145,0	155,1	164,1	1. Показник витрат:			
									1.1. Сума витрат на проведення міських заходів з питань сім'ї, тис. грн	145,0	155,1	164,1
									2. Показник продукту:			
									2.1. Кількість міських заходів з питань сім'ї, од.	6	6	6
									2.2. Кількість учасників міських заходів з питань сім'ї, осіб	1395	1395	1395
									<i>в тому числі дівчат (жінок)</i>	875	875	875
									<i>в тому числі хлопців (чоловіків)</i>	520	520	520
									3. Показник ефективності:			
									3.1. Середні витрати на проведення одного міського заходу з питань сім'ї, грн	24 167	25 850	27 350
									3.2. Середні витрати на забезпечення участі в міських заходах з питань сім'ї одного учасника, грн	104	111	118
									4. Показник якості:			
									4.1. Динаміка кількості людей, охоплених міськими заходами з питань сім'ї, порівняно з минулим роком, %	94	100	100
									<i>в тому числі дівчат (жінок)</i>	96	100	100
									<i>в тому числі хлопців (чоловіків)</i>	90	100	100
1.2	Забезпечення проведення заходів, спрямованих на підтримку сімей	Управління молоді та спорту Кропивницької міської ради	Реалізація заходів, спрямованих на підтримку сімей (сімейні тренінги, літні школи, психологічні майстерні, заходи до Дня знань)	2024 -2026 роки	Бюджет громади	330,0	353,2	373,6	1. Показник витрат:			
									1.1. Сума витрат на проведення міських заходів, направлених на підтримку сімей, тис. грн	330,0	353,20	373,6
									2. Показник продукту:			
									2.1. Кількість заходів, направлених на підтримку сімей, од.	6	6	6
									2.2. Кількість учасників міських заходів, направлених на підтримку сімей, осіб	460	460	460
									<i>в тому числі дівчат (жінок)</i>	268	268	268
									<i>в тому числі хлопців (чоловіків)</i>	192	192	192

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
									3. Показник ефективності:			
									3.1. Середні витрати на проведення одного міського заходу, направлено на підтримку сімей, грн	55 000	58 867	62 267
									3.2. Середні витрати на забезпечення участі в міських заходах направлених на підтримку сімей, одного учасника, грн	717	768	812
									4. Показник якості:			
									4.1. Динаміка кількості людей, охоплених міськими заходами з питань сім'ї, порівняно з минулим роком, %	568	100	100
									<i>в тому числі дівчат (жінок)</i>	555	100	100
									<i>в тому числі хлопців (чоловіків)</i>	588	100	100
					УСЬОГО:	475,0	508,3	537,7		475,0	508,3	537,7